

Tilsynserklæring for skoleåret 2023/2024 for Osted Fri- og Efterskole (friskolen):

1. Skolens navn og skolekode

Skolekode: 261005	Skolens navn: Osted Fri- og Efterskole (friskolen)
----------------------	---

1.1 Navn på den eller de tilsynsførende

Heidi Vester

2. Angivelse af datoer for tilsynsbesøg samt i hvilke klasser og fag, tilsynet har overværet undervisningen, på de enkelte datoer.

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriales faglige og pædagogiske kvalitet.

Dato	Klasse	Fag	Fagområde	Tilsynsførende
30-10-2023	7.,8. og 9. klasse	FLOK	Humanistiske fag	Heidi Vester
15-11-2023	0. - 2. klasse	Musicaluge	Praktiske/musiske fag	Heidi Vester
15-11-2023	3. - 6. klasse	Musicaluge	Praktiske/musiske fag	Heidi Vester
15-11-2023	7. - 9. klasse	Musicaluge	Praktiske/musiske fag	Heidi Vester
28-02-2024	9. klasse	Dansk	Humanistiske fag	Heidi Vester
28-02-2024	8. klasse	Dansk	Humanistiske fag	Heidi Vester
28-02-2024	9. klasse	Fælles naturfag	Naturfag	Heidi Vester
28-02-2024	2. klasse	Dansk	Humanistiske fag	Heidi Vester
28-02-2024	2. og 3. klasse	Fortælling	Humanistiske fag	Heidi Vester

2.1 Beskrivelse af tilsynsbesøg

Se tilsynets sammenfatning

3. Foregår undervisningen udelukkende på dansk i alle fag, sprogfag undtaget?

Ja

Efter lov om friskoler og private grundskoler m.v. § 2, stk. 3 er undervisningssproget i en fri grundskole dansk, dog er undervisningssproget i de tyske mindretalsskoler tysk. § 6 a Skolens lærere skal beherske dansk i skrift og tale, dette gælder dog ikke lærerne ved de tyske mindretalsskoler eller ved skoler, der har fået godkendt et andet undervisningssprog end dansk.

3.1 Uddybning

4. Står undervisningen inden for det humanistiske fagområde mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende, overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriales faglige og pædagogiske kvalitet.

4.1 Uddybning

Skolen underviser i de humanistiske fag på et højt fagligt niveau, og bruger varierede og tidssvarende materialer.

5. Står undervisningen inden for det naturfaglige fagområde mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende, overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriales faglige og pædagogiske kvalitet.

5.1 Uddybning

Undervisningen inden for det naturfaglige fagområde står fint mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen. Jeg har oplevet en fagligt ambitiøs undervisning på mine besøg, hvor elevernes viden sættes i spil og udfordres passende. Samtidig er der øje for de elever, der har brug for særlig opmærksomhed og tilbud om relevant støtte.

6. Står undervisningen inden for det praktisk-musiske fagområde mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende, overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriales faglige og pædagogiske kvalitet.

6.1 Uddybning

Skolens undervisningen indenfor de praktisk-musiske fag er ambitiøs, og elevernes gode kompetencer inden for fagområdet sættes i høj grad i spil, når undervisningen organiseres på tværs af fagene.

7. Står elevernes standpunkt i dansk mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

7.1 Uddybning

Skolen er overgået til at afholde prøver i skoleåret 2022/23. I denne periode er der registreret en nedgang i karaktergennemsnittet, og skolen lå samlet set sidste år under landsgennemsnittet i de afsluttende prøver. Dog ikke i dansk, hvor landsgennemsnittet var 7,1. Her opnåede skolen 7,3 i gennemsnit.

Standpunktskaraktererne for indeværende skoleår ser pæne ud.

8. Står elevernes standpunkt i matematik mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

8.1 Uddybning

I matematik opnåede eleverne på skolen en lavere gennemsnitskarakter til de afsluttende prøver end landsgennemsnittet sidste år. Dette års standpunktskarakterer ligger en del højere, og eleverne opleves dygtige og velfunderede i undervisningen.

9. Står elevernes standpunkt i engelsk mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

9.1 Uddybning

10. Fører skolen til prøve i historie?

10.3 Uddybning

11. Står skolens samlede undervisningstilbud ud fra en helhedsvurdering mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen

11.1 Uddybning

Skolen har et meget stærkt fokus på elevernes faglige udvikling, og der arbejdes målrettet på at optimere elevernes udbytte af undervisningen og faglige trivsel. I overgangen til prøveafholdende skole har skolens medarbejdere kunne trække på gode erfaringer fra Friskolens efterskoleafdeling, og der er også hentet viden ind udefra. Skolen sætter ambitiøse mål for undervisningen, og er i en god faglig udvikling, hvor også en kraftig reducere i brugen af skærme i undervisningen er på dagsordenen. Eleverne opleves generelt dygtige og med gode evner for at arbejde reflekteret, selvstændigt og modent. Den undervisning jeg har oplevet på mine tilsynsbesøg, står i høj grad mål med det, der almindeligvis kræves i folkeskolen.

12. Forbereder skolen efter sit formål og i hele sit virke eleverne til at leve i et samfund som det danske med frihed og folkestyre?

12.1 Uddybning

Skolen har stærke værdier, og undervisningen sigter på at klæde eleverne bedst muligt på til deres videre livsforløb.

13. Udvikler og styrker skolen elevernes demokratiske dannelse?

13.1 Uddybning

Undervisningen inddrager eleverne i relevante beslutningsprocesser, og styrker deres muligheder for at gøre deres indflydelse gældende. Der er fokus på elevernes demokratiske dannelse, og deres forståelse af demokratiets udvikling i et samfundsmæssigt og historisk perspektiv. Et eksempel herpå er de daglige morgensamlingerne for hele skolen, hvor aktuelle og historiske begivenheder belyses i øjenhøjde.

14. Udvikler og styrker skolen elevernes kendskab til og respekt for grundlæggende friheds- og menneskerettigheder?

Ja

14.1 Uddybning

15. Benytter skolen kønsopdelte aktiviteter i undervisningen?

Ja

15.1 Uddybning

I begrænset omfang, hvis det giver særlig god mening.

16. Arbejder skolen løbende med at sikre kønsligestilling på skolen?

Ja

16.1 Uddybning

17 Har skolens elever dannet elevråd eller varetager eleverne på anden demokratisk måde deres fælles interesser vedrørende skolen?

Ja

17.1 Uddybning

19 Har skolen en praksis, der understøtter, at de ansatte efterlever deres skærpede underretningspligt, fx ved at have beskrevne procedurer?

Ja

19.1 Uddybning

Der er et tæt samarbejde i medarbejdergruppen om understøtning af elevers trivsel og udvikling. Underretninger udarbejdes i et samarbejde mellem medarbejdere og skolens leder.

20 Sikrer skolen, at de ansatte ved, at den skærpede underretningspligt er personlig?

Ja

20.1 Uddybning

21. Donationer

Har skolen i det foregående regnskabsår modtaget en eller flere donationer som tilsammen overstiger 20.000 kr. eksklusive moms fra samme donator?

Ja

21.1 Oplys navn og adresse og beløb i kr. eksklusive moms i forbindelse med donatorer, der har givet en eller flere donationer, der tilsammen overstiger 20.000 kr. eksklusive moms. Donationerne kan være givet som kontantbeløb, varer, tjenesteydelser mv.

Navn	Adresse	Beløb i kroner
Energistyrelsen, Center for erhverv og tværgående EUnk	Carsten Niebuhrs Gade 43 1577 København V	453943,00

21.2 Angiv den samlede størrelse af alle donationer i kr. eksklusive moms.

453943,00 kr.

22. Tilsynets sammenfatning

Årets tilsyn starter lidt utraditionelt d. 30. oktober 2023 med et besøg i det nye tiltag FLOK for 7., 8. og 9. årgang. De tre årgange er fordelt på fem hold med 15 elever i hver gruppe. De mødes mandag morgen, og spiser morgenmad sammen.

I dag indledes der med en samtale om, hvad eleverne har lavet i weekenden. Læreren stiller en hel del spørgsmål, og ingen får lov bare at sige; "Jeg har ikke lavet noget". Nogle elever har været til fodboldkamp i Brøndby, andre har mødtes og hygget, og et par har været på RO's Torv.

Den næste aktivitet er debat i mindre grupper. Dagens spørgsmål er blandt andet, om der mon er flest hjul eller døre i verden? Eleverne skal finde argumenter for deres synspunkter. Eleverne taler om forskellen på i- og ulande. De har en forestilling om, at der ikke er så mange hjul i ulande. Næste spørgsmål handler om hvor mange træer, der er i verden?

Eleverne hygger sig godt. Der er en afslappet stemning, plads til lidt grin og fjol, men eleverne er gode til at holde fokus. Bagefter samles grupperne og fremfører deres argumenter. Der er mange gode bud.

Der afsluttes med en samtale om den forestående musical. Eleverne bliver mindet om, at de skal vælge hvilke roller og opgaver, de vil have i musicalugen.

Projektet FLOK har lærerne selv bygget op. Formålet med projektet er at fremme trivslen hos de ældste elever, og at lave en modvægt til udfordringer med skolevægring og fravær.

Projektet giver mulighed for at eleverne får et større kendskab til hinanden. Det skaber mere tryghed i de ældste elevers fællesskab, og eleverne tager et medansvar for at drive projektet. Der er et rigtig fint fokus på trivsel og tryghed i elevgruppen, hvilket samtidig understøtter skolens faglige fokus og styrkelsen af den faglige trivsel.

Næste tilsynsbesøg er i musicalugen i november 2023. Dagen starter med morgensang på torvet, hvor Anne spiller for og beder Fadervor.

Derefter tager to lærere over og træner en sang, der indgår i musicalen som fællessang med alle elever. Med fagter og stort engagement fastholdes elevernes koncentration, og alle synger med. Det lyder virkelig godt og meget professionelt.

Musicalen hedder Odysseus, og er bygget op over historien om sagnhelten. Det er en stor logistisk opgave at engagere alle elever i stykket. Musicalen er blevet forberedt de sidste par uger, hvor historierne om Odysseus er blevet fortalt til morgensang. En lærer har efterfølgende delt historierne op 12 scener, som dramaholdene skal spille.

Til sidst sættes det hele sammen til én stor forestilling. Udover skuespillere, dansere og et band, er der også værksteder, der laver rekvisitter, kostumer og kulisser.

På et værksted er der behov for at flette nogle snore til et kostume. Eleverne har ikke lært det, og overvejer at bruge nogle snore, der allerede er flettet, og så bare spraymale dem. Læreren foreslår i stedet, at de griber

chancen for at lære at flette.

Hvorfor ikke også tilegne sig denne kompetence? Et fint eksempel på et læringsorienteret fokus, hvor eleverne er med til at tage et ansvar for deres læring og faglige udvikling.

Eleverne er glade for musicalugen. Det er dejligt at være kreativ og fint med en anderledes uge, hvor det daglige skema er brudt op. Musicalen er skrevet i 12 scener, og holdene øver deres scene og spiller den igennem, mens kostume- og kulissehøldet har meget travlt med at gøre det hele klar til forestillingen. Der limes, klippes til, sys og prøves kostumer i et væk.

Hele tiden er lærerne inddragende, og beder eleverne overveje løsninger på de udfordringer, der løbende opstår. Det er en stor opgave at få organiseret det hele, så de mange forskellige hold kan mødes og øve sammen.

Hver dag skal der mødes på kryds og tværs, så f.eks. danseholdet kan mødes med bandet og træne. Dramaholdene skiftes til at møde ind i hallen og øve de forskellige scener.

Musikken i musicalen er udvalgt af musiklærerne.

Det er forskellige sange, som for de flestes vedkommende er kendt af eleverne på forhånd. "En sømand af verden", "Natten fuld af stjerner" osv. Danseholdet øver danse, der er koreograferet af læreren. Det ser superflot ud.

Senere skal danserne besøge bandet for at træne en bestemt dans, og så over i hallen, hvor de skal øve videre.

I det meget store program, der hver dag i musicalugen udspiller sig, er det vigtigt, at alle overholder tidsplanen.

Jeg er sikker på, det bliver en meget flot forestilling, når alle komponenterne sættes sammen til sidst.

Det er dejligt at opleve både lærerne og elevernes store engagement i forestillingen, og den begejstring, som alle går til det kreative projekt med.

Jeg besøger skolen tredje gang den 28. februar 2024. Dagen starter med morgensang på Torvet. Forårets komme markeres med at synge "Hør den lille stær".

I øjeblikket fortæller skoleleder Anne Fabiansen om berømte historiske personer. I går var det Aleksej Navalnyj og i dag er det Nelson Mandela. Hun fortæller om apartheid og historien om hvordan Mandela sad fængslet i 27 år for sidenhen at blive præsident i Sydafrika. Anne trækker tråde til sin egen ungdom, og dengang hun gik med en t-shirt, hvor der stod Free Mandela.

Første besøg er i 9. klasse, der er i gang med en gennemgang af litteraturhistorien. I går hørte de om romantikken, og i dag handler det om det moderne gennembrud fra 1870 til 1890.

Læreren fortæller om datidens opfindelser; dampmaskinen, elektricitet, telefoner og bilmotoren. Der trækkes referencer til den digitale revolution, vi oplever i dag med computere og mobiltelefoner.

Læreren fortæller også om nogle af de store forfattere fra den tid; Georg Brandes, Herman Bang, Amalie Skram og

Henrik Ibsen. Det moderne gennembrud beskrives som modpol til romantikken. Dualisme overfor det hele menneske og naturen. Datidens tanker om man mon er født med en personlighed? Her inddrages Søren Kirkegaards tanker om selvet.

Der er en fin kvalificeret dialog i klassen, hvor læreren leverer et solidt faglig grundlag, og samtidig ihærdigt undersøger elevernes forståelse af stoffet. Industrialiseringen og periodens kulturelle udvikling foldes ud med blandt andet eksempler på Grundtvigs betydning. Herefter dykkes der ned i skuespillet "Et dukkehjem" af Henrik Ibsen. Eleverne skal gennemspille en sekvens fra stykket, hvor Nora forlader Thorvald og børnene. Eleverne er fordelt i grupper på tre, hvor de henholdsvis er oplæser, Nora og Thorvald. Det er ikke en øvelse de har prøvet før, men arbejdsformen ser ud til at passe eleverne rigtig godt. De får en bedre oplevelse af teksten, og den bliver mere nærværende for dem. Eleverne får hurtigt styr på opgaven, og deltager aktivt.

Klassen har generelt travlt med at nå det hele, for de har skiftet lærer i løbet af 9. klasse, og deres nye dansklærer ønsker, at de kommer igennem hele pensum op imod afgangsprøven – også det, der ellers ville kunne hentes fra sidste års pensum.

Det er et presset program, men eleverne giver udtryk for, at de oplever at lære rigtig meget, og at det føles godt. Som eleverne fortæller: "Vi skal være vågne og gøre os umage hele tiden" og "Det er rigtig rart og meget tilfredsstillende at mærke, at vi lærer en masse". Læreren samler til sidst i timen op på, om der er tydelige træk fra det moderne gennembrud i skuespillet? Der er en fin forståelse hos eleverne, og de har ikke problemer med at finde tekstens træk fra perioden. Som afslutning på lektionen taler klassen om, at de i morgen skal på udflugt til Statens Museum for Kunst og i Folketinget. Det glæder de sig meget til.

I næste lektion besøger jeg 8. klasse, der har dansk. Timen indledes med at læreren går rundt og giver hånd til alle elever. Derefter får alle elever en skriveøvelse, hvor de i 7 minutter har fri skrivning. Deres tekst skal starte med "Min onde..." Læreren fortæller, at alle dansklektionerne starter med en lille skriveøvelse. Eleverne er fortrolige med opgaven og går straks i gang. Nogle skriver meget, andre bare et par sætninger. En elev melder sig til at fremlægge sin tekst. Den er relativ personlig, men det er der fint plads til i klassen.

I øjeblikket arbejder klassen med kortfilm. Eleverne ser kortfilmen Beast og skal bruge berettermodellen til at analysere filmen. Eleverne har allerede lært en masse om filmiske virkemidler; perspektiv, lydeffekter, klippertyper m.m. og i denne uge forbereder eleverne sig på at lave deres egen film.

De skal lave en ultra kort film, hvor de selv vælger de elementer, de vil fokusere på. Alle arbejder godt med, og de har allerede samlet en hel del viden om at lave film og analysere indholdet ved hjælp af de forskellige virkemidler og elementer i filmen. Læreren har selv lavet et kompendie, der beskriver hele forløbet i detaljer med angivelser af lektionernes indhold. Der er en flot gennemarbejdet struktur på materialet, og der bliver hele tiden fulgt op på elevernes arbejde.

En elev fremlægger berettermodellen i relation til den viste kortfilm og demonstrerer en fin viden om genren og et fagligt overskud. Symbolerne i filmen skal analyseres, og det er eleverne rigtig dygtige til. De byder velformulerede ind og med stor viden.

Til sidst ridser læreren kravene til det produkt eleverne selv skal lave op, og understreger, at de skal aflevere på den fælles portal Classroom, hvor alle informationer er samlet.

Så slutter hun af med at sige: "Tak for en god time, når I har ryddet op, må I gå til pause". Dejligt at mærke hvor

fint eleverne trives med det tydelige fokus på positiv relations-dannelse og struktur.

Senere er jeg tilbage i 9. klasse, der har naturfag. I dag skal de i grupper på tre elever lave et projekt under overskriften "Strålings indvirkning på levende organismer". De må selv vælge deres underemne, som de skal dykke ned i, og udarbejde en fremlæggelse om, der varer cirka 10 minutter. Eleverne trækker på faglig viden fra undervisningen i biologi, geografi og fysik/kemi.

Læreren har lagt et dokument op på den fælles portal Classroom, og her kan eleverne skrive om deres projekt, og det underemne de har valgt. Jeg noterer mig, at eleverne med en enkelt undtagelse deler sig i rene pige- og drengegrupper.

Da jeg spørger ind til det hos eleverne, svarer de, at de egentlig gerne ville være mere blandet, men at de her i denne klasse ofte ender med at være kønsopdelt, når de selv vælger grupper.

Der er ikke en speciel grund til det, det er bare sådan, de plejer at gøre. Det er da også tydeligt, at gruppedannelse går uden problemer, og at der er fokus på de elever, der er fraværende i dag, så de også kan komme med i en gruppe. Der er en rigtig fin klasseledelse i klassen og en god dialog mellem lærer og elever - og eleverne imellem. Stemningen er tryk og rar med aktive elever, der også er gode til at nyde arbejdet med opgaven, og ser ud til at være glade for at gå i skole.

Der er gjort lidt ekstra ud af det fysiske klassemiljø, idet der er indkøbt sutsko og plaider for midler fra klassekassen. Det skaber hygge, og et mere indbydende klasserum.

Efter frokost er det tid til et besøg i 2. klasse, der arbejder med forfatteren Kim Fupz Åkessons liv og baggrund. Eleverne har lavet en lille bog om ham. Klassen skal læse en fælles billedbog "De forbandede dukkers land" og arbejde videre med forfatterskabet. Læren læser historien om den strikkede tøjdukke Bob op.

Eleverne er meget optaget af historien og er helt ærgerlige over, at der kun bliver læst det første kapitel op. Historien fænger, og de glæder sig til at høre mere. Eleverne skal lave en handlingsbro i papir, der viser historiens forløb. Her skal de markere starten, midten og afslutningen, samt skrive det ind, som de husker fra historien. Til allersidst skal de forskellige materialer eleverne har arbejdet med lægges ind i en foldebog.

Eleverne er gode til at omsætte lærerens instruktioner og hjælper også hinanden, når der er brug for det. Læreren kommer godt rundt, og sørger for at alle kommer i mål med opgaven.

Klasserummet er indrettet med mulighed for fleksibel placering af eleverne, så de, der har brug for lidt afskærmning, kan trække sig ved behov.

Opgaven løses uden de store udfordringer, og klassen følges godt ad.

Dagens sidste besøg er i 2. og 3. klasses fortællertime. Her fortælles der gudesagn fra den nordiske mytologi og den dygtige fortæller genfortæller historierne fra sagnene og tegner til. Eleverne er tryllebundet af den drabelige fortælling.

Læreren fortæller, at det er en af hendes yndlingshistorier, og det skinner igennem i hendes meget fine formidling. Der er fuld koncentration, når eleverne følger den spændende og farverige fortælling.

Det har endnu en gang været en fornøjelse at aflægge tilsynsbesøg på Osted Friskole, og det er spændende at

følge den gode udvikling skolen er i i forhold til elevernes læringsmiljø.

Brug af computere er skåret kraftigt ned, og der er fokus på at højne fagligheden for alle. Skoleleder og lærere arbejder sammen om at udvikle faglig trivsel, elevernes motivation, skolens feedbackkultur m.m. Der er investeret massivt i bøger til undervisningen, og de digitale portaler er nu kun til lærernes inspiration.

Jeg glæder mig til at følge denne spændende udvikling i det kommende skoleår.